

Openbare versie boetebesluit

Strikt vertrouwelijk/AANGETEKEN MBVO
DVHHB B.V.

[A]

P/A

Datum 29 augustus 2011

Ons kenmerk

Pagina 1 van 19

Telefoon

E-mail

Betreft Oplegging bestuurlijke boete aan DVHHB B.V.

Geachte [A],

De AFM heeft besloten aan DVHHB B.V. (DVHHB) een bestuurlijke boete van € 6.000,- op te leggen wegens overtreding van artikel 4:23, eerste lid, onder a en b, van de Wet op het financieel toezicht (Wft). De boete wordt opgelegd omdat DVHHB, in de periode van 27 april 2009 tot en met 6 juli 2009, in vijf van de zes onderzochte dossiers overtredingen heeft geconstateerd. In vier van de zes onderzochte klantdossiers heeft DVHHB voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van een hypotheek en/of betalingsbeschermer¹ onvoldoende relevante informatie ingewonnen over de doelstellingen en de risicobereidheid van de betreffende cliënten. Daarnaast heeft DVHHB voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van een hypotheek en/of betalingsbeschermer in vijf van de zes onderzochte dossiers onvoldoende relevante informatie ingewonnen over de financiële positie, de kennis en de ervaring van de cliënt. Daarmee heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder a, Wft overtreden. Reeds omdat DVHHB onvoldoende relevante informatie heeft ingewonnen, kon zij haar advies over het afsluiten van een hypotheek en/of betalingsbeschermer niet mede baseren op de in te winnen informatie. Daarmee heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder b, Wft overtreden. Daarnaast heeft DVHHB in twee van de zes onderzochte dossiers het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder b, Wft overtreden, omdat haar advies over het afsluiten van een hypotheek en/of een betalingsbeschermer niet gebaseerd was op de informatie die DVHHB wél ingewonnen had.

¹ Een betalingsbeschermer is een verzekering ter dekking van het risico dat de verzekeringnemer betalingsverplichtingen uit hoofde van een overeenkomst inzake krediet niet kan nakomen (artikel 1 Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft).

Hieronder wordt het besluit verder uitgewerkt. Paragraaf 1 bevat een weergave van de feiten die ten grondslag liggen aan het besluit. In paragraaf 2 vindt een beoordeling van de feiten plaats, waarbij ook de zienswijze van DVHHB wordt besproken. Paragraaf 3 bevat het besluit. De rechtsgangverwijzing is opgenomen in paragraaf 4.

Het relevante wettelijke kader is opgenomen in bijlage 1 bij deze brief. De openbare versie van het besluit treft u aan in bijlage 2.

1. Feiten

Bij brief van 8 september 2009 kondigt de AFM aan een onderzoek te starten bij DVHHB. Ten behoeve van dit onderzoek is onder meer een productieoverzicht over de periode van 1 april tot 8 september 2009 opgevraagd.

Op 18 september 2009 ontvangt de AFM van DVHHB per e-mail het opgevraagde productieoverzicht.

Bij brief van 23 oktober 2009 bevestigt de AFM het telefonisch aangekondigde bezoek aan DVHHB op 27 oktober 2009.

Op 27 oktober 2009 brengen toezichthouders van de AFM een bezoek aan DVHHB. Ter plaatse selecteren zij twaalf cliëntdossiers.

Bij brief van 5 november 2009 verstuurt de AFM het verslag van het bezoek op 27 oktober 2009, met het verzoek deze ondertekend aan de AFM te retourneren. Op 23 november 2009 verstuurde de AFM een rappel.

Per e-mail van 24 november 2009 laat [A] weten het niet noodzakelijk te vinden het verslag van het bezoek op 27 oktober te ondertekenen.

[A] heeft op 12 april 2010 een andere vergunning gekregen op naam van [B] voor het bemiddelen in onder meer hypothecair krediet en levensverzekeringen.

Op 5 juli 2010 verzoekt DVHHB haar vergunning in te trekken omdat zij is verwikkeld in een rechtszaak tegen [C] en haar activiteiten per direct heeft gestopt. DVHHB is blijven bestaan.

Op 9 juli 2010 komt de handelsnaam Huis & Hypotheek Beverwijk te vervallen.

Op 26 augustus 2010 verstuurt de AFM haar concept onderzoeksrapport naar DVHHB.

Op 1 september 2010 ontvangt de AFM per brief de reactie van DVHHB op het concept onderzoeksrapport.

Bij brief van 1 september 2010 trekt de AFM de vergunning van DVHHB met terugwerkende kracht per 5 juli 2010 in.

Datum	29 augustus 2011
Ons kenmerk	[REDACTED]
Pagina	3 van 19

Bij brief van 9 december 2010 verzoekt de AFM DVHHB een aanvullende reactie te geven op een aantal bevindingen uit het conceptrapport.

De AFM heeft op 29 december 2010 een aanvullende reactie van DVHHB ontvangen.

Bij brief van 28 maart 2011 maakte de AFM haar voornemen tot boeteoplegging aan DVHHB kenbaar.

Op 28 april 2011 heeft DVHHB op het kantoor van de AFM mondeling haar zienswijze naar voren gebracht.

Per e-mail van 20 juni 2011 heeft DVHHB een aanvullende zienswijze gegeven op het voornemen tot boeteoplegging.

Per e-mail van 20 juni 2011 heeft DVHHB stukken overgelegd inzake de door haar aanhangig gemaakte rechtszaak tegen [C].

2. Beoordeling

2.1 Wettelijk kader

Degene die adviseert dient in het belang van de cliënt voldoende relevante informatie over de financiële positie, de doelstellingen, de risicobereidheid, de kennis en de ervaring van de betrokken cliënt in te winnen (artikel 4:23, eerste lid, onder a, Wft). Daarnaast dient degene die adviseert zijn advies, voor zover redelijkerwijs mogelijk, mede te baseren op de ingewonnen informatie (artikel 4:23, eerste lid, onder b, Wft).

Per 1 juli 2008 vallen (ook) betalingsbeschermers die in combinatie met het krediet worden afgesloten onder de reikwijdte van de adviesregels van artikel 4:23 Wft.²

In een brief naar aanleiding van Kamervragen over het toezicht op kredietverstrekkers van 9 april 2009 – met kenmerk FM/2009/564 U – merkt de Minister van Financiën het volgende op over de passendheid van advies bij betalingsbeschermers:

“[...] Indien de hypotheekverstrekker de consument adviseert dient hij zich te verdiepen in de financiële positie, kennis, ervaring, doelstellingen en risicobereidheid van de consument. Het advies om een bepaalde verzekering af te sluiten dient te zijn gebaseerd op deze gegevens en te passen bij de cliënt, zijn specifieke belangen en financiële mogelijkheden. Een hypotheekverstrekker mag geen onnodige of niet bij het cliëntprofiel passende overlijdensrisicoverzekeringen adviseren. Indien de cliënt reeds afdoende is verzekerd voor inkomen bij werkloosheid, zal een nieuwe verzekering niet voor de hand liggen. Dergelijke verzekeringen vielen tot 1 juli 2008 niet onder de reikwijdte van de adviesregels indien zij in combinatie met een krediet werden afgesloten. Sinds 1 juli 2008 gelden de strengere eisen voor advies ook voor dit soort verzekeringen. Controle op de naleving van deze nieuwe regels is een speerpunt in het toezicht van de AFM in 2009.[...]”
(onderstreping AFM)

² De voordien geldende vrijstelling is per 1 juli 2008 komen te vervallen (Staatscourant 11 april 2008).

Voor het volledige wettelijk kader wordt verwezen naar Bijlage 1.

2.2 Zienswijze DVHHB

DVHHB heeft – zakelijk weergegeven – het volgende naar voren gebracht:

Algemeen

Nadat de AFM op 9 april 2009 een normoverdragend gesprek heeft gevoerd met DVHHB is de verslaglegging binnen DVHHB verbeterd. Echter ook vóór die tijd werd aan verslaglegging gedaan, omdat banken dit eveneens eisen.

Dossier [D]

- DVHHB stelt dat informatie over kennis, doelstellingen en risicobereidheid aanwezig waren ten tijde van het advies. In het onderzoeksrapport is opgenomen dat uit het dossier niet blijkt dat in het advies om een hypotheek af te sluiten met een looptijd van 30 jaar rekening is gehouden met het feit dat de cliënt al een aantal jaren renteaftrek genoten heeft. DVHHB stelt daarover dat de cliënt wel gezegd is dat het recht op renteaftrek beperkt is tot maximaal 30 jaar. DVHHB had echter geen stukken van [D] ontvangen waaruit bleek dat hij al renteaftrek genoten had. DVHHB stelt dat de berekeningssoftware van het [E] niet de mogelijkheid bevat om de aftrekbaarheid te splitsen in looptijd. De berekeningen gaan uit van 100% aftrekbaarheid gedurende de gehele looptijd. Bovendien was [D] van plan om het huis te gaan verkopen na verbouwing, dus was de beperkte renteaftrek niet relevant.
- In het onderzoeksrapport is opgenomen dat niet uit het dossier is gebleken waarom gekozen is voor een arbeidsongeschiktheidsverzekering met een looptijd van 10 jaar, terwijl de cliënt op dat moment 54 jaar oud is. Daarover stelt DVHHB tijdens de zienswijze zitting dat voor [D] een arbeidsongeschiktheidsverzekering met een looptijd van 9 jaar eigenlijk voldoende zou zijn geweest. DVHHB merkt daarbij op dat een jaar verschil in looptijd voor de arbeidsongeschiktheidsverzekering een minimaal verschil oplevert in de daarvoor af te sluiten koopsom.
- Ten aanzien van de bevindingen m.b.t. de afgesloten betalingsbeschermer stelt DVHHB dat de klant altijd de mogelijkheid heeft om de verzekering na tien jaar te verlengen met één jaar. Betaling van de premie via een koopsom is volgens DVHHB altijd goedkoper dan doorlopend premie betalen, omdat de contante waarde wordt berekend.
- Kennis en ervaring m.b.t. de betalingsbeschermer had [D] niet. DVHHB heeft hem op de risico's gewezen, waarop [D] besloten heeft om de betreffende risico's te verzekeren.

Dossier [F]

- Omdat de aflossingsvrije hypotheek tegelijkertijd is afgesloten met de levenhypotheek loopt de periode waarover renteaftrek wordt genoten gelijk.
- Door een hypotheek af te sluiten met een lagere rente, is voldaan aan de wens van de klant.
- DVHHB is van mening dat de beschikbare informatie voldoende was om een goed advies te geven.

Dossier [G]

- In het onderzoeksrapport is opgenomen dat niet gebleken is wat de doelstellingen van [G] waren bij het oversluiten van de hypotheek. DVHHB stelt daarover dat [G] lagere maandlasten wilde en geen beleggingsverzekering meer wilde.
- DVHHB stelt dat [G] geen nabestaanden heeft. Omdat er sprake is van overwaarde op het huis van [G], zullen er bij overlijden geen negatieve consequenties ontstaan voor de erven. Daarmee is er voldoende reden geweest om het overlijdensrisico niet verder af te dekken (bevinding 4 onderzoeksrapport).
- DVHHB stelt dat de doelstelling om lagere maandlasten te krijgen duidelijk is. Volgens DVHHB betekent dit dat de klant een hypotheek met een lagere rente wil afsluiten (bevinding 5 onderzoeksrapport).
- DVHHB stelt dat de wens van de cliënt in de adviessamenvatting is vastgelegd (bevinding 6 onderzoeksrapport).
- DVHHB stelt dat het dossier genoeg informatie bevat. Bovendien wenste de cliënt zijn bestaande polis niet te wijzigen (bevinding 8 onderzoeksrapport).

Dossier [H]

- Ten aanzien van de afgesloten betalingsbeschermer stelt DVHHB dat deze gratis kon worden afgesloten bij de ████████ hypotheek. Indien er een betalingsbeschermer werd afgesloten dan werd namelijk 0,1% korting gegeven op de rente.
- Ook hier geldt dat een koopsom altijd goedkoper is dan een maandpremie in verband met de contante waarde berekening.
- Uit het dossier blijkt dat [H] geen belegging wilde en dat er gekozen is voor een spaarhypotheek.
- DVHHB stelt dat indien [H] geen ervaring of kennis had van spaarhypotheken dan zou daarover uitleg zijn gegeven.

Dossier [I]

- DVHHB stelt dat zij haar cliënten er uitdrukkelijk op gewezen heeft dat stoppen met werken op korte termijn niet goed zou zijn. Cliënten hebben er desondanks voor gekozen om het huis te kopen. DVHHB stelt dat zij het advies heeft aangepast aan de wensen van cliënten, nadat zij het eerdere advies om niet zo duur te kopen hadden genegeerd (bevinding 1 onderzoeksrapport).
- DVHHB stelt dat een losse overlijdensrisico verzekering bij [J] goedkoper is dan een gemengde verzekering bij de [K] (bevinding 2 onderzoeksrapport).
- Ten aanzien van de bevindingen over de betalingsbeschermer verwijst DVHHB naar haar reactie bij het dossier [D].

Dossier [L]

- DVHHB stelt dat de instantie die de koopsubsidie verstrekt de stukken rechtstreeks naar de cliënt stuurt. [M] verstrekt de geldlening niet zonder subsidie (bevinding 1 onderzoeksrapport).
- DVHHB stelt dat de overlijdensrisicoverzekering is gebaseerd op de minimale eisen van NHG. Cliënt is alleenstaande en wilde ook absoluut niet meer verzekeren (bevinding 3 onderzoeksrapport).
- Cliënt heeft een zeer beperkt inkomen moet zelfs met koopsubsidie kopen, dus is er vanwege de maandlasten besloten om de minimale NHG eisen te volgen.
- Ten aanzien van de bevindingen over de betalingsbeschermer verwijst DVHHB naar het dossier [D].

Draagkracht

- Ten aanzien van haar financiële draagkracht geeft DVHHB aan dat zij geen fte's meer in dienst heeft. Daarnaast geeft DVHHB aan dat zij een rechtszaak aanhangig heeft gemaakt tegen haar voormalige franchisegever [C]. DVHHB stelt een vordering van ongeveer € 430.000,- te hebben op [C]. DVHHB is volledig stilgelegd op 1 juli 2010. De draagkracht is nihil.

2.3 Beoordeling feiten

De AFM is van oordeel dat DVHHB gedurende de periode 27 april 2009³ tot en met 6 juli 2009 in 5 van de 6 onderzochte klantdossiers het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder a en b, Wft heeft overtreden. Aan dit oordeel liggen de volgende overwegingen ten grondslag.

1. Dossier [D]

(a) Hypotheekadvies

De AFM is van oordeel dat DVHHB voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van een hypotheek onvoldoende informatie heeft ingewonnen over de financiële positie, de kennis en de ervaring van [D]. Dit wordt als volgt onderbouwd.

Financiële positie

In het advies over het afsluiten van een hypotheek gaat DVHHB bij de berekening van de netto maandlasten uit van 30 jaar renteaftrek. Uit het overgelegde dossier blijkt echter dat DVHHB geen informatie heeft ingewonnen over de looptijd van de lopende hypotheek. Zonder informatie over de looptijd van de lopende hypotheek kan niet worden vastgesteld over welke periode [D] renteaftrek genoten heeft. Daarmee kan niet worden vastgesteld wat de netto maandlasten over een periode van 30 jaar zijn. Er bestaat immers recht op renteaftrek gedurende maximaal 30 jaar. De stelling van DVHHB dat zij de cliënt wel gezegd heeft dat het recht op renteaftrek beperkt is tot maximaal 30 jaar, kan niet slagen. Deze stelling wordt door DVHHB namelijk niet met stukken onderbouwd. Bovendien blijkt uit deze stelling niet over welke *specifieke* periode [D] nog recht had op renteaftrek, gerekend vanaf de ingangsdatum van de nieuwe hypotheek. Daaruit volgt dat het advies niet kon worden toegesneden op de concrete financiële situatie van de cliënt. Dat de door DVHHB gehanteerde berekeningssoftware van [E] niet de mogelijkheid bevat om de aftrekbaarheid te splitsen in looptijd – welke stelling overigens evenmin met stukken is onderbouwd – , komt voor risico van DVHHB. Het is immers de zelfstandige verantwoordelijkheid van de adviseur om een passend advies te geven. Dat DVHHB ervoor kiest om gebruik te maken van bepaalde software, doet aan deze verantwoordelijkheid niet af. Ten slotte stelt DVHHB dat [D] van plan was om zijn huis te gaan verkopen na verbouwing, waardoor de beperkte renteaftrek niet relevant zou zijn. Bij gebreke van een gedocumenteerde onderbouwing kan deze stelling niet slagen.

³ Uit het dossier blijkt dat van de onderzochte klantdossiers waarin overtredingen zijn begaan, het eerste advies gegeven is op 27 april 2009, in het dossier [D]. Het laatste advies is gegeven op 6 juli 2009, in het dossier [I].

Kennis en ervaring

Uit het dossier is gebleken dat [D] al eerder een hypotheek heeft afgesloten. Hieruit volgt dat [D] (enige) ervaring heeft met het afsluiten van hypotheeken. Uit dit gegeven kan echter niet worden afgeleid in welke mate [D] ervaring heeft met hypotheeken. Afhankelijk van de mate van deze ervaring had DVHHB namelijk – voordat zij adviseerde – meer of minder informatie moeten verschaffen over mogelijk in aanmerking komende hypotheekvormen en hypotheekproducten.

Uit het gegeven dat [D] al eerder een hypotheek heeft afgesloten kan evenmin worden afgeleid of, en zo ja, in welke mate [D] kennis heeft van hypotheeken en van welke soort hypotheeken. Het had op de weg gelegen van DVHHB om deze informatie te vergaren. Afhankelijk van de mate van deze kennis had DVHHB namelijk – voordat zij adviseerde – meer of minder informatie moeten verschaffen over mogelijk in aanmerking komende hypotheekvormen en hypotheekproducten.

Gelet op het voorgaande heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder a, Wft overtreden. Omdat DVHHB voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van een hypotheek onvoldoende informatie heeft ingewonnen over de financiële positie, de kennis en de ervaring van de cliënt, kon DVHHB haar advies over het afsluiten van een hypotheek ook niet mede baseren op deze informatie. Daarmee heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder b, Wft overtreden.

(b) Advies betalingsbeschermers

De AFM is van oordeel dat DVHHB voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van twee betalingsbeschermers onvoldoende informatie heeft ingewonnen over de financiële positie, de doelstellingen, de risicobereidheid, de kennis en de ervaring van [D]. Dit wordt als volgt onderbouwd.

Financiële positie, doelstellingen en risicobereidheid

DVHHB heeft een arbeidsongeschiktheidsverzekering en een werkloosheidsverzekering geadviseerd, beide met een dekking van € 300,- per maand en een looptijd van 10 jaar. De cliënt is op de datum van het advies 54 jaar. In verband met de verplichting voor de werkgever tot doorbetaling van 100% van het loon tijdens het eerste ziektejaar, is het niet nodig om voor het eerste ziektejaar een arbeidsongeschiktheidsverzekering af te sluiten. Voor de situatie vanaf het tweede ziektejaar hangt het er vanaf of, en zo ja, voor welk percentage de werkgever het loon doorbetaalt (minimaal 70% voor het tweede ziektejaar) en/of [D] zelf een voorziening heeft getroffen. Niet is gebleken dat DVHHB heeft geïnventariseerd welke voorzieningen (voor) [D] reeds waren/had getroffen om de inkomensachteruitgang ten gevolge van arbeidsongeschiktheid vanaf het tweede ziektejaar op te vangen. De stelling van DVHHB tijdens de zienswijze zitting dat [D] eigenlijk had kunnen volstaan met een arbeidsongeschiktheidsverzekering met een looptijd van 9 jaar, is derhalve in zijn algemeenheid, zonder kennis van de getroffen voorzieningen vanaf het tweede ziektejaar, onjuist. Voorts is uit het dossier niet gebleken welk risico [D] wilde (en kon) lopen in verband met inkomensachteruitgang door arbeidsongeschiktheid en werkloosheid.

Daarnaast is uit het dossier niet gebleken waarom ervoor gekozen is om de premie van de werkloosheids- en arbeidsongeschiktheidsverzekering te betalen via een koopsom en niet via maandelijkse premiebetaling. Evenmin is gebleken waarom ervoor gekozen is om de koopsom (binnen de hypotheek) mee te financieren en daardoor de

schuldpositie van de cliënt en de te betalen rente te verhogen. De stelling van DVHHB dat zij – gelet op de doelstelling van de cliënt om de maandlasten zo laag mogelijk te houden – heeft geadviseerd om de premie van de arbeidsongeschiktheids- en werkloosheidsverzekering via een koopsom te betalen, omdat dit altijd goedkoper is dan maandelijkse premiebetaling, kan bij gebreke van een nadere onderbouwing niet slagen. Gelet op het meefinancieren van de koopsom binnen de hypotheek dient ook hypotheekrente te worden betaald over de koopsom. Dit betekent dat de totale kosten van de arbeidsongeschiktheids- en werkloosheidsverzekering hoger liggen dan in het geval dat de premie niet wordt meegefinancierd binnen de hypotheek. Gelet daarop had DVHHB haar advies over het afsluiten van de werkloosheids- en arbeidsongeschiktheidsverzekering niet uitsluitend moeten baseren op de doelstelling van de cliënt van lage(re) maandlasten. DVHHB had voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van de betalingsbeschermers voor de cliënt inzichtelijk moeten maken wat de totale kosten van de af te sluiten betalingsbeschermers zouden worden bij betaling van een koopsom binnen de hypotheek enerzijds en bij maandelijkse premiebetaling buiten de hypotheek anderzijds. Vervolgens had het op de weg van DVHHB gelegen om te informeren of de cliënt zijn doelstellingen eventueel wilde bijstellen. Door dit laatste na te laten heeft DVHHB onvoldoende informatie ingewonnen over de doelstellingen van de cliënt.

Kennis en ervaring

Uit het dossier blijkt niet dat DVHHB überhaupt informatie heeft ingewonnen over de kennis en ervaring met betrekking tot arbeidsongeschiktheids- en werkloosheidsverzekeringen. In haar zienswijze geeft DVHHB aan dat [D] geen kennis en ervaring had met betrekking tot deze betalingsbeschermers. De stelling van DVHHB dat [D] het arbeidsongeschiktheids- en werkloosheidsrisico verzekerd heeft nadat DVHHB [D] op de risico's had gewezen, kan bij gebreke van een gedocumenteerde onderbouwing niet slagen. De stelling kan overigens ook vanwege irrelevantie niet slagen, omdat artikel 4:23, eerste lid, onder a, Wft niet ziet op het *geven* van informatie door degene die adviseert, maar op het *inwinnen* daarvan.

Gelet op het voorgaande heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder a, Wft overtreden.

Omdat DVHHB onvoldoende informatie heeft ingewonnen over de financiële situatie, de doelstellingen, de risicobereidheid, de kennis en de ervaring van de cliënt, kon DVHHB haar advies over het afsluiten van een betalingsbeschermers ook niet mede baseren op deze informatie. Daarmee heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder b, Wft overtreden.

2. Dossier [F]

De AFM is van oordeel dat DVHHB voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van een hypotheek onvoldoende informatie heeft ingewonnen over de financiële positie, de kennis en de ervaring van [N] en [O]. Dit wordt als volgt onderbouwd.

Financiële positie

In het advies over het afsluiten van een hypotheek met een looptijd van 30 jaar, gaat DVHHB uit van 30 jaar renteaftrek. Het overgelegde dossier bevat geen informatie over de looptijd en de vorm van de lopende hypotheek. Uit de Opgave van [P] d.d. 9 juli 2009 blijkt wel dat er nog een levensverzekering op naam van [N] liep, met een

einddatum van 1 augustus 2021. Deze levensverzekering (met een verzekerd bedrag van € 27.489⁴) is gekoppeld aan de geadviseerde nieuwe hypotheek. Op 1 augustus 2021 zal daarmee het totaalbedrag van de nieuwe hypotheek worden verminderd met het bedrag van de lopende levensverzekering. Uitgaande van een ingangsdatum van 1 augustus 1999 van de lopende hypotheek, waaraan de levensverzekering gekoppeld is⁵, hebben [N] en [O] nog recht op renteaftrek tot maximaal 1 januari 2031. Er bestaat immers recht op renteaftrek gedurende maximaal 30 jaar of, indien de hypotheek vóór 1 januari 2001 gesloten is, maximaal 30 jaar na 1 januari 2011.⁶ DVHHB is in haar berekeningen uitgegaan van een renteaftrek tot en met 2039.

Kennis en ervaring

Uit het dossier is gebleken dat [N] en [O] al eerder een hypotheek hebben afgesloten. Hieruit volgt dat deze cliënten (enige) ervaring hebben met het afsluiten van hypotheek. Uit dit gegeven kan echter niet worden afgeleid in welke mate deze cliënten ervaring hebben met hypotheek. Evenmin kan hieruit worden afgeleid in welke mate deze cliënten kennis hebben van hypotheek en van welke soort hypotheek. Het had op de weg gelegen van DVHHB om deze informatie te vergaren.

Gelet op het voorgaande heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder a, Wft overtreden.

Omdat DVHHB onvoldoende informatie heeft ingewonnen over de financiële situatie, de kennis en de ervaring van de cliënt met betrekking tot hypotheek, kon DVHHB haar advies over het afsluiten van een hypotheek ook niet mede baseren op deze informatie. Daarmee heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder b, Wft overtreden.

3. Dossier [G]

De AFM is van oordeel dat DVHHB voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van een hypotheek onvoldoende informatie heeft ingewonnen over de financiële positie, de doelstellingen, de risicobereidheid en de kennis en ervaring van [G]. Dit wordt als volgt onderbouwd.

Financiële positie, doelstellingen en risicobereidheid

In de adviessamenvatting staat dat het overlijdensrisico voldoende verzekerd is: “*Overlijdensrisico aanvrager is voldoende verzekerd. Geen partner en overwaarde.*” Uit het dossier blijkt niet waarom een kapitaalverzekering met overlijdensdekking is geadviseerd en hoe het verzekerde bedrag van €110.268 tot stand is gekomen. Zo blijkt bijvoorbeeld niet dat de financiële gevolgen van het overlijden van de cliënt zijn geïnventariseerd, dat is geïnventariseerd wat de cliënt voor zijn nabestaanden voor ogen heeft en wat het effect is van eventuele maatregelen die de cliënt zelf al heeft getroffen op de financiële positie na het overlijden. Daarnaast blijkt niet uit het dossier hoe het advies tot het afsluiten van een overlijdensrisicoverzekering ter hoogte van € 110.268 aansluit bij de informatie dat de executiewaarde van de woning is vastgesteld op € 180.000 en dus hoger is dan de geadviseerde hypotheek van € 110.268. In haar zienswijze stelt DVHHB dat [G] geen nabestaanden heeft en

⁴ Zie hypotheekadvies DVHHB van 8 juni 2009, p. 3.

⁵ Het dossier bevat geen stukken over de lopende hypotheek. In haar zienswijze geeft DVHHB echter zelf aan dat de aflossingsvrije hypotheek tegelijkertijd is afgesloten met de levenhypotheek.

⁶ In het geval de hypothecaire lening is afgesloten voor 1 januari 2001, gaat de 30-jaarstermijn in op 1 januari 2001.

omdat er sprake is van overwaarde op het huis van [G], er bij overlijden geen negatieve consequenties ontstaan voor de erven. De AFM ziet niet in hoe deze stelling zich verhoudt tot het advies om überhaupt een overlijdensrisicoverzekering af te sluiten, laat staan om een overlijdensrisicoverzekering af te sluiten met een dekking ter hoogte van € 110.268. De stelling kan derhalve niet leiden tot een andere conclusie.

Uit het dossier blijkt dat [G] al voor het advies beschikte over een Kapitaalverzekering Eigen Woning (KEW), de '[Q]', bij [R], afgesloten in 2000. Uit het dossier blijkt niet waarom een andere KEW bij [S] is geadviseerd. Daarnaast blijkt niet waarom het niet verpanden van de lopende KEW aan de nieuwe geldverstrekker aansluit bij de wensen van de cliënt.⁷ De stelling van DVHBB dat de wensen van de cliënt uit de adviessamenvatting blijken, kan niet slagen. In deze adviessamenvatting is niets opgenomen over de wens van [G] om een andere KEW af te sluiten en de lopende KEW niet te verpanden aan de nieuwe geldverstrekker.

Kennis en ervaring

Uit het dossier blijkt dat [G] (enige) ervaring heeft met het afsluiten van een hypotheek. Uit het dossier blijkt echter niet met wat voor soort hypotheek [G] ervaring heeft en welke mate van ervaring [G] heeft. Daarnaast blijkt niet uit het dossier dat er informatie is ingewonnen over de kennis van [G] van hypotheek. Ten slotte blijkt uit het dossier niet dat er informatie is ingewonnen over de kennis en ervaring van [G] met betrekking tot spaar- en overlijdensrisicoverzekeringen.

Gelet op het voorgaande heeft DVHBB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder a, Wft overtreden.

Omdat DVHBB onvoldoende informatie heeft ingewonnen over de financiële positie, de doelstellingen, de risicobereidheid, de kennis en de ervaring van de cliënt, kon DVHBB haar advies over het afsluiten van een hypotheek (in combinatie met een spaar- en overlijdensrisicoverzekering) ook niet mede baseren op deze informatie. Daarmee heeft DVHBB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder b, Wft overtreden.

4. Dossier [I]

(a) Hypotheekadvies

De AFM is van oordeel dat DVHBB voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van een hypotheek onvoldoende informatie heeft ingewonnen over de doelstellingen, risicobereidheid, kennis en ervaring van [T] en [U]. Dit wordt als volgt onderbouwd.

Doelstellingen en risicobereidheid

Uit het dossier blijkt dat DVHBB cliënten heeft geadviseerd om een levenhypotheek af te sluiten in combinatie met een aflossingvrije hypotheek. Voorts blijkt uit het dossier dat cliënten in verband met deze (gecombineerde) hypotheek twee verzekeringen hebben afgesloten. Het gaat om een overlijdensrisicoverzekering bij [P] ter hoogte van € 100.000 en een levensverzekering bij [K] ter hoogte van € 52.458, waarbij laatstgenoemde verzekering uitsluitend op het leven van [T] is afgesloten. Uit het dossier blijkt niet hoe deze afgesloten verzekeringen

⁷ Met het verpanden van de bestaande KEW aan de nieuwe geldverstrekker zou bijvoorbeeld de totale hypotheekschuld op een eerder tijdstip kunnen worden afgelost.

aansluiten bij de doelstellingen en de risicobereidheid van de cliënten. De stelling van DVHHB dat deze combinatie van verzekeringen past bij de doelstelling van cliënten om lage maandlasten te hebben, omdat een losse overlijdensrisicoverzekering bij [P] goedkoper is dan een gemengde verzekering bij [K] slaagt niet. Cliënten hebben inderdaad aangegeven lage maandlasten te willen. Dat zegt echter nog niets over de vraag waarom geadviseerd is om verzekeringen ter hoogte van € 100.000 en € 52.458 af te sluiten. Evenmin verklaart deze stelling waarom de verzekering bij [K] uitsluitend op het leven van [T] is afgesloten. Gelet op het voorgaande heeft DVHHB onvoldoende aannemelijk gemaakt dat zij voldoende informatie heeft vergaard over de doelstellingen en de risicobereidheid van de cliënten.

Kennis en ervaring

Uit het dossier blijkt niet dat DVHHB informatie heeft ingewonnen over de kennis van cliënten van hypotheek. Daarnaast blijkt niet uit het dossier dat informatie is ingewonnen over kennis en ervaring van cliënten over levens- en overlijdensrisicoverzekeringen.

Gelet op het voorgaande heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder a, Wft overtreden.

Omdat DVHHB voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van een hypotheek onvoldoende informatie heeft ingewonnen over de doelstellingen, de risicobereidheid en de kennis en ervaring van cliënten, kon DVHHB haar advies over het afsluiten van een hypotheek (in combinatie met een levens- en overlijdensrisicoverzekering) ook niet mede baseren op deze informatie. Daarmee heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder b, Wft overtreden.

Daarnaast heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder b, Wft overtreden vanwege het volgende.

Uit het dossier blijkt dat cliënten hebben aangegeven in de toekomst een gezin te willen stichten. Daarbij hebben cliënten de wens aangegeven dat [U] in dat geval minder gaat werken. Uit het dossier blijkt niet hoe het gegeven advies aansluit op deze wensen. Niet is bijvoorbeeld gebleken dat DVHHB berekeningen aan cliënten heeft voorgelegd, waaruit blijkt of cliënten de hypotheeklasten kunnen dragen indien deze wensen werkelijkheid worden. Juist omdat cliënten expliciet genoemde wensen hebben aangegeven, lag het op de weg van DVHHB om deze berekeningen te maken en het advies daarop toe te snijden. Door dit na te laten heeft DVHHB haar advies niet mede gebaseerd op de geïnventariseerde informatie over de doelstellingen, de risicobereidheid en de (toekomstige) financiële positie van [T] en [U]. De stelling van DVHHB dat zij cliënten er uitdrukkelijk op gewezen heeft dat stoppen met werken op korte termijn niet goed zou zijn, maar dat cliënten er toch voor gekozen hebben om het gewenste huis te kopen, doet aan het voorgaande niet af. Uit het gestelde volgt immers nog niet dat DVHHB haar advies heeft toegesneden op de wens van cliënten dat [U] minder gaat werken op het moment dat er een of meer kinderen komen. Bovendien is de stelling van DVHHB niet onderbouwd met stukken.

(b) Advies betalingsbeschermer

De AFM is van oordeel dat DVHHB voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van een betalingsbeschermer onvoldoende informatie heeft ingewonnen over de financiële positie, de doelstellingen, de risicobereidheid, de kennis en de ervaring van [T] en [U]. Dit wordt als volgt onderbouwd.

Financiële positie, doelstellingen en risicobereidheid

DVHHB heeft cliënten een arbeidsongeschiktheidsverzekering geadviseerd met voor beide cliënten een verzekerd bedrag van € 500 per maand en een looptijd van 10 jaar. Uit het dossier blijkt niet hoe het verzekerde bedrag van € 500 per maand tot stand is gekomen en waarom is gekozen voor een looptijd van 10 jaar. Gelet hierop heeft DVHHB onvoldoende informatie ingewonnen over de doelstellingen en de risicobereidheid van de cliënten. De stelling van DVHHB dat de polis na tien jaar kan worden verlengd met telkens één jaar, maakt dit niet anders. Daarnaast is niet gebleken of DVHHB heeft geïnventariseerd of er eventueel door de werkgevers van cliënten voorzieningen zijn getroffen voor het geval dat de cliënten arbeidsongeschikt worden. Evenmin is gebleken dat DVHHB heeft geïnventariseerd of de cliënten zelf al voorzieningen hebben getroffen voor het geval zij arbeidsongeschikt worden. Gelet hierop heeft DVHHB onvoldoende informatie ingewonnen over de financiële positie van de cliënten.

Daarnaast is uit het dossier niet gebleken waarom ervoor gekozen is om de premie van de arbeidsongeschiktheidsverzekering te betalen via een koopsom en niet via maandelijks premiebetaling. Evenmin is gebleken waarom ervoor gekozen is om de koopsom (binnen de hypotheek) mee te financieren en daardoor de schuldpositie van de cliënt en de te betalen rente te verhogen. De stelling van DVHHB dat zij – gelet op de doelstelling van de cliënt om de maandlasten zo laag mogelijk te houden – heeft geadviseerd om de premie van de arbeidsongeschiktheidsverzekering via een koopsom te betalen, omdat dit altijd goedkoper is dan maandelijks premiebetaling, kan bij gebreke van een nadere onderbouwing niet slagen. Gelet op het meefinancieren van de koopsom binnen de hypotheek dient ook hypotheekrente te worden betaald over de koopsom. Dit betekent dat de totale kosten van de arbeidsongeschiktheidsverzekering hoger liggen dan in het geval dat de premie niet wordt meegefinancierd binnen de hypotheek. Gelet daarop had DVHHB haar advies over het afsluiten van de arbeidsongeschiktheidsverzekering niet uitsluitend moeten baseren op de doelstelling van de cliënt van lage(re) maandlasten. DVHHB had voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van de betalingsbeschermers voor de cliënt inzichtelijk moeten maken wat de totale kosten van de af te sluiten betalingsbeschermers zouden worden bij betaling van een koopsom binnen de hypotheek enerzijds en bij maandelijks premiebetaling buiten de hypotheek anderzijds. Vervolgens had het op de weg van DVHHB gelegen om te informeren of de cliënt zijn doelstellingen eventueel wilde bijstellen. Door dit laatste na te laten heeft DVHHB onvoldoende informatie ingewonnen over de doelstellingen van de cliënt.

Kennis en ervaring

Uit het dossier is niet gebleken dat DVHHB informatie heeft ingewonnen over de kennis en ervaring van cliënten over arbeidsongeschiktheidsverzekeringen. De stelling van DVHHB dat zij de cliënt op de risico's heeft gewezen, waarop de cliënten hebben besloten om het arbeidsongeschiktheidsrisico te verzekeren, slaagt niet. Uit deze stelling volgt immers niet dat DVHHB informatie over het kennis- en ervaringsniveau bij cliënten heeft ingewonnen. Bovendien is de stelling niet onderbouwd met stukken.

Daarnaast blijkt niet uit het dossier dat informatie is ingewonnen over de kennis en ervaring van de cliënten met betaling via een koopsom binnen de hypotheek of via maandelijks premiebetaling. Deze informatie is relevant. Afhankelijk van de mate van deze kennis en ervaring had DVHHB namelijk – voordat zij adviseerde – meer of minder informatie moeten verschaffen over de mogelijke betalingsvarianten van de betalingsbeschermers en daarbij behorende financiële consequenties.

Gelet op het voorgaande heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder a, Wft overtreden.

Omdat DVHHB voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van een betalingsbeschermmer onvoldoende informatie heeft ingewonnen over de financiële positie, de doelstellingen, de risicobereidheid, de kennis en de ervaring van de cliënten, kon DVHHB haar advies over het afsluiten van een betalingsbeschermmer ook niet mede baseren op deze informatie. Daarmee heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder b, Wft overtreden.

5. Dossier [L]

(a) Hypotheekadvies

De AFM is van oordeel dat DVHHB voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van een hypotheek onvoldoende informatie heeft ingewonnen over de financiële positie en de kennis van [L]. Dit wordt als volgt onderbouwd.

Financiële positie

Uit het dossier blijkt niet dat het geadviseerde hypothecaire krediet van € 153.698 verantwoord is. Op basis van het inkomen van [L] is op grond van de GHF code een maximale hypotheek van € 125.928 toegestaan. Dat de hypotheek desondanks verstrekt is, omdat [L] ook koopsubsidie zou hebben gekregen, blijkt niet uit stukken uit het dossier. De stellingen van DVHHB dat de instantie die de koopsubsidie verstrekt de stukken rechtstreeks naar de cliënt stuurt en dat [M] de geldlening niet verstrekt zonder koopsubsidie, worden op geen enkele manier onderbouwd.

Kennis

Uit het dossier blijkt niet dat DVHHB informatie heeft ingewonnen over de kennis van [L] van hypotheeken en overlijdensrisicoverzekeringen.

Gelet op het voorgaande heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder a, Wft overtreden.

Omdat DVHHB voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van een hypotheek onvoldoende informatie heeft ingewonnen over de financiële positie en de kennis van de cliënt, kon DVHHB haar advies over het afsluiten van een hypotheek ook niet mede baseren op deze informatie. Daarmee heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder b, Wft overtreden.

Daarnaast heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder b, Wft overtreden, vanwege het volgende.

Uit het dossier blijkt niet hoe het advies om een KEW met een garantiekapitaal ter hoogte van € 83.191 af te sluiten, tot stand is gekomen. In haar reacties op het concept onderzoeksrapport en het definitieve onderzoeksrapport geeft DVHHB aan dat dit bedrag voortkomt uit de eis van NHG dat minimaal 50% moet worden afgelost en dat de cliënt zo laag mogelijke maandlasten wilde. Gelet daarop had het voor de hand gelegen dat DVHHB geadviseerd had om een garantiekapitaal van € 76.849 af te sluiten, zijnde exact 50% van het

afgesloten hypotheekbedrag. Daarmee is niet gebleken dat het advies om een KEW met een garantiekapitaal ter hoogte van € 83.191 af te sluiten mede gebaseerd is geweest op de doelstellingen en de financiële positie van de cliënt.

(b) Advies betalingsbeschermer

De AFM is van oordeel dat DVHHB voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van een betalingsbeschermer onvoldoende informatie heeft ingewonnen over de financiële positie, de doelstellingen, de risicobereidheid, de kennis en de ervaring van [L]. Dit wordt als volgt onderbouwd.

Financiële positie, doelstellingen en risicobereidheid

Uit het dossier blijkt dat er een arbeidsongeschiktheidsverzekering is geadviseerd. Uit het dossier blijkt niet hoe het verzekerde bedrag van € 250 per maand tot stand is gekomen en waarom is gekozen voor een looptijd van 180 maanden. Daarnaast blijkt niet uit het dossier of DVHHB informatie heeft ingewonnen over de eventuele voorzieningen die de werkgever van [L] heeft getroffen in geval van arbeidsongeschiktheid van [L]. Evenmin blijkt uit het dossier of DVHHB informatie heeft ingewonnen over de eventuele voorzieningen die [L] zelf heeft getroffen in geval van arbeidsongeschiktheid.

Daarnaast is uit het dossier niet gebleken waarom ervoor gekozen is om de premie van de arbeidsongeschiktheidsverzekering te betalen via een koopsom en niet via maandelijkse premiebetaling. Evenmin is gebleken waarom ervoor gekozen is om de koopsom (binnen de hypotheek) mee te financieren en daardoor de schuldpositie van de cliënt en de te betalen rente te verhogen. De stelling van DVHHB dat zij – gelet op de doelstelling van de cliënt om de maandlasten zo laag mogelijk te houden – heeft geadviseerd om de premie van de arbeidsongeschiktheidsverzekering via een koopsom te betalen, omdat dit altijd goedkoper is dan maandelijkse premiebetaling, kan bij gebreke van een nadere onderbouwing niet slagen. Gelet op het meefinancieren van de koopsom binnen de hypotheek dient ook hypotheekrente te worden betaald over de koopsom. Dit betekent dat de totale kosten van de arbeidsongeschiktheidsverzekering hoger liggen dan in het geval dat de premie niet wordt meegefinancierd binnen de hypotheek. Gelet daarop had DVHHB haar advies over het afsluiten van de arbeidsongeschiktheidsverzekering niet uitsluitend moeten baseren op de doelstelling van de cliënt van lage(re) maandlasten. DVHHB had voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van de betalingsbeschermers voor de cliënt inzichtelijk moeten maken wat de totale kosten van de af te sluiten betalingsbeschermer zouden worden bij betaling van een koopsom binnen de hypotheek enerzijds en bij maandelijkse premiebetaling buiten de hypotheek anderzijds. Vervolgens had het op de weg van DVHHB gelegen om te informeren of de cliënt zijn doelstellingen eventueel wilde bijstellen. Door dit laatste na te laten heeft DVHHB onvoldoende informatie ingewonnen over de doelstellingen van de cliënt.

Kennis en ervaring

Uit het dossier blijkt niet dat er informatie is ingewonnen over de kennis en de ervaring van de cliënt ten aanzien van arbeidsongeschiktheidsverzekeringen. De stelling van DVHHB dat zij de cliënt op de risico's heeft gewezen, waarop [L] heeft besloten om het arbeidsongeschiktheidsrisico te verzekeren, slaagt niet. Uit deze stelling volgt immers niet dat DVHHB informatie over het kennis- en ervaringsniveau bij cliënt heeft ingewonnen. Bovendien is de stelling niet onderbouwd met stukken.

Gelet op het voorgaande heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder a, Wft overtreden.

Omdat DVHHB voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van een betalingsbeschermer onvoldoende informatie heeft ingewonnen over de financiële positie, de doelstellingen, de risicobereidheid, de kennis en de ervaring van de cliënt, kon DVHHB haar advies over het afsluiten van een betalingsbeschermer ook niet mede baseren op deze informatie. Daarmee heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder b, Wft overtreden.

2.4 Matiging

De in de wet voorziene hoogte van de boete bedraagt € 6.000,- voor overtreding van artikel 4:23, eerste lid, Wft.⁸ De AFM ziet geen aanleiding om tot matiging van de boete over te gaan. Er is geen sprake van een verminderde ernst of verwijtbaarheid. In vijf van de zes onderzochte dossiers heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, Wft overtreden. Bovendien is DVHHB door de AFM al eerder gewezen op overtreding van dezelfde norm, in het kader van het onderzoek Zorgplicht Beleggingsverzekeringen. Ondanks het op 9 april 2009 gevoerde normoverdragende gesprek heeft DVHHB vergelijkbare overtredingen begaan in dossiers die dateren van na genoemd gesprek. Ook de draagkracht van DVHHB geeft de AFM geen aanleiding om tot matiging van de boete over te gaan. DVHHB heeft geen stukken overgelegd op grond waarvan de actuele financiële situatie kan worden beoordeeld. Wel heeft DVHHB stukken overgelegd die betrekking hebben op een rechtszaak die zij aanhangig heeft gemaakt tegen haar voormalig franchisegever [C]. Uit die stukken volgt echter niet dat DVHHB een boete van € 6.000,- niet zou kunnen betalen.

3. Besluit

3.1 Besluit tot boeteoplegging

Op grond van het voorgaande heeft de AFM besloten om aan DVHHB een bestuurlijke boete op te leggen vanwege overtreding van artikel 4:23, eerste lid, Wft, omdat DVHHB in de periode van 27 april 2009 tot en met 6 juli 2009 in vijf van de zes onderzochte dossiers overtredingen heeft begaan. In vier van de zes onderzochte klantdossiers heeft DVHHB voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van een hypotheek en/of betalingsbeschermer onvoldoende relevante informatie ingewonnen over de doelstellingen en de risicobereidheid van de betreffende cliënten. Daarnaast heeft DVHHB voorafgaand aan haar advies over het afsluiten van een hypotheek en/of betalingsbeschermer in vijf van de zes onderzochte dossiers onvoldoende relevante informatie ingewonnen over de financiële positie, de kennis en de ervaring van de cliënt. Daarmee heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder a, Wft overtreden. Reeds omdat DVHHB onvoldoende relevante informatie heeft ingewonnen, kon zij haar advies over het afsluiten van een hypotheek en/of betalingsbeschermer niet mede baseren op de in te winnen informatie. Daarmee heeft DVHHB het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder b, Wft overtreden. Daarnaast heeft DVHHB in twee van de zes onderzochte dossiers het bepaalde in artikel 4:23, eerste lid, onder b, Wft overtreden, omdat haar advies over het afsluiten van een hypotheek en/of een

⁸ Artikel 3 j° artikel 2 Besluit Boetes Wft.

Datum	29 augustus 2011
Ons kenmerk	[REDACTED]
Pagina	16 van 19

betalingsbeschermer niet gebaseerd was op de wél ingewonnen informatie.⁹ Voor deze overtreding geldt op grond van artikel 1:81, eerste lid, Wft juncto de artikelen 2 en 3 van het Besluit boetes Wft, een boetetarief van € 6.000,-.

In artikel 6, eerste lid, Besluit boetes Wft is bepaald dat de hoogte van een boete die wordt opgelegd aan een persoon die behoort tot een van de in dat artikellid genoemde categorieën, mede afhankelijk is van diens draagkracht. Artikel 6, tweede lid, Besluit boetes Wft bepaalt dat de draagkracht in de hoogte van de boete tot uiting komt door het boetebedrag te vermenigvuldigen met de op grond van artikel 7 Besluit boetes Wft toepasselijke draagkrachtfactor (factor 1 tot 5). DVHBB is aan te merken als persoon bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel a, Besluit boetes Wft.

Deze factor is, voor DVHBB als financieledienstverlener, afhankelijk van het aantal werknemers, gemeten naar voltijdsequivalent, dat zich op dit moment rechtstreeks bezighoudt met financiële dienstverlening. Werknemers die zich rechtstreeks bezighouden met financiële dienstverlening betreffen de personen die het contact met de klant hebben. DVHBB heeft tijdens de zienswijze zitting aan de AFM kenbaar gemaakt dat er geen werknemers meer bij DVHBB werkzaam zijn. Dit betekent dat op grond van artikel 7, aanhef en onderdeel a, onder 5° Wft draagkrachtfactor 1 van toepassing is.

De boete voor overtreding van artikel 4:23, eerste lid, Wft bedraagt op grond van het vorenstaande € 6.000,-.

De bestuurlijke boete van € 6.000,- dient te worden betaald door overschrijving van dit bedrag op de bankrekening van de AFM met nummer [REDACTED] bij [REDACTED] te Amsterdam, onder vermelding van “factuurnummer [REDACTED]”. Voor dit bedrag zal geen afzonderlijke factuur worden verzonden.

Ingevolge artikel 1:85, lid 1, Wft dient de boete te worden betaald binnen zes weken na de inwerkingtreding van dit besluit. Het besluit treedt op grond van artikel 3:40 juncto 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in werking op de dag van toezending daarvan. Ingevolge artikel 1:85, lid 2, Wft wordt door het aantekenen van bezwaar of beroep tegen de beschikking de verplichting tot betaling van de boete geschorst. De schorsing geldt totdat de beroepstermijn is verstreken of, indien beroep is ingesteld, op het beroep is beslist. Indien de boete niet wordt betaald binnen zes weken na de inwerkingtreding van deze beschikking is wettelijke rente verschuldigd. Deze wordt berekend vanaf de dag na het verstrijken van laatstgenoemde termijn.

3.2 Besluit tot openbaarmaking van de boete

Artikel 1:98 Wft verplicht de AFM om een besluit tot het opleggen van een boete te openbaren nadat dit besluit definitief is geworden. Daarenboven verplicht artikel 1:97, lid 1, Wft om dit besluit ook openbaar te maken nadat dit aan DVHBB is toegezonden.

Op grond van het bepaalde in artikel 1:97, lid 2, Wft geschiedt openbaarmaking van het besluit niet eerder dan nadat vijf werkdagen zijn verstreken na de dag waarop het besluit aan de betrokken persoon bekend is gemaakt.

⁹ De AFM heeft de bevoegdheid om een boete op te leggen op grond van artikel 1:80, eerste lid, Wft.

Met de verplichting tot openbaarmaking van bestuurlijke boetes door de AFM beoogt de wetgever de deelnemers op de financiële markten te waarschuwen in het belang van de ordelijke en transparante financiële marktprocessen, zuivere verhoudingen tussen marktpartijen en de zorgvuldige behandeling van cliënten¹⁰. Dit is in lijn met de doelen die de inmiddels vervallen sectorale toezichtwetten beoogden te dienen. De AFM kan op grond van artikel 1:98, respectievelijk 1:97, lid 4, Wft slechts afzien van openbaarmaking van het besluit, indien openbaarmaking in strijd is of zou kunnen komen met het doel van het door de AFM uit te oefenen toezicht op de naleving van deze wet. Van dat laatste is naar het oordeel van de AFM geen sprake, zodat niet van openbaarmaking kan worden afgezien.

De openbaarmaking van de boete zal plaatsvinden door de volledige tekst van het boetebesluit (met uitzondering van vertrouwelijke informatie) op de website van de AFM te publiceren, onder begeleiding van een persbericht met de kern van het boetebesluit. Ook wordt een bericht over de boete opgenomen in de periodieke AFM-nieuwsbrieven (consumenten/professionals). De AFM kan daarnaast het besluit publiceren door middel van een advertentie in een of meer landelijke dagbladen.

Bijlage 2 bij dit besluit bevat de volledige tekst van het besluit dat op de website van de AFM openbaar zal worden gemaakt, geschoond van vertrouwelijke informatie. Mocht u van mening zijn dat er desondanks vertrouwelijke tekst in staat die geschoond zou moeten worden, dan verneemt de AFM dat graag zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 3 werkdagen na bekendmaking van dit besluit.

De basis van de tekst die in het te publiceren persbericht en/of de advertentie zal worden opgenomen, is de volgende:

“AFM legt boete op aan DVHHB voor niet-passend advies bij hypothecair krediet en betalingsbeschermers

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) heeft op 29 augustus 2011 een bestuurlijke boete van € 6.000,- opgelegd aan DVHHB B.V. (DVHHB), destijds handelend onder de naam Huis & Hypotheek Beverwijk, voor niet-passend advies bij het aangaan van overeenkomsten inzake hypothecair krediet en betalingsbeschermers. DVHHB is een financiële dienstverlener die bemiddelt in onder meer hypothecaire kredieten en betalingsbeschermers. Een betalingsbeschermers (ook wel: kredietbeschermingsverzekering) verzekert het risico dat de consument betalingsverplichtingen op grond van een kredietovereenkomst niet kan nakomen, bijvoorbeeld door arbeidsongeschiktheid of werkloosheid.

De AFM heeft overtredingen geconstateerd in 5 van de 6 onderzochte klantdossiers van DVHHB uit de periode van 27 april 2009 tot en met 6 juli 2009. In 4 van de 6 dossiers adviseerde DVHHB naast een hypothecair krediet ook één of meer betalingsbeschermers. DVHHB heeft bij het adviseren van hypothecair krediet en betalingsbeschermers onvoldoende informatie ingewonnen over de financiële positie, doelstelling(en), risicobereidheid, kennis en/of ervaring van de consument. De AFM heeft geconstateerd dat op basis van de informatie in de dossiers niet kan worden vastgesteld dat het aangaan van het krediet en/of de betalingsbeschermers in het belang van de consument is geweest. Doordat DVHHB onvoldoende informatie heeft

¹⁰ Vergelijk PG 29708, nr. 19, p. 301-303, p. 420-421, nr. 20, p. 30 en nr. 39, p. 8-10.

Datum	29 augustus 2011
Ons kenmerk	[REDACTED]
Pagina	18 van 19

ingewonnen bij de consument, heeft zij haar advies ook niet mede op deze informatie kunnen baseren. Daarnaast heeft de AFM geconstateerd dat DVHHB haar advies niet in alle gevallen heeft gebaseerd op de wél bij haar cliënten ingewonnen informatie.

Naar het oordeel van de AFM heeft DVHHB hiermee in strijd gehandeld met artikel 4:23, eerste lid, onder a en b, van de Wet op het financieel toezicht (Wft). De Wft verplicht financiële ondernemingen om consumenten passende adviezen te geven. Zij moeten daarom informatie over de consument inwinnen en het advies (mede) baseren op deze informatie.

Op 1 augustus 2009 zijn de Wet wijziging boetestelsel financiële wetgeving (de nieuwe boetewet) en het Besluit bestuurlijke boetes financiële wetgeving (Besluit bestuurlijke boetes) in werking getreden. Omdat de overtreding is aangevangen voor 1 augustus 2009 is de oude boetewet en het Besluit boetes Wft van toepassing.

DVHHB beschikt niet meer over een vergunning van de AFM sinds 5 juli 2010.

Het besluit van de AFM kan door belanghebbende(n) ter toetsing aan de rechter worden voorgelegd. Het volledige besluit kunt u hiernaast op de pagina in PDF formaat downloaden. Bij vragen of klachten kunt u contact opnemen met het Meldpunt Financiële Markten van de AFM: 0900-5400 540 (0,05 euro per minuut).

De AFM bevordert eerlijke en transparante financiële markten. Wij zijn de onafhankelijke gedragstoezichthouder op de markten van sparen, lenen, beleggen en verzekeren. De AFM bevordert zorgvuldige financiële dienstverlening aan consumenten en ziet toe op een eerlijke en efficiënte werking van kapitaalmarkten. Ons streven is het vertrouwen van consumenten en bedrijven in de financiële markten te versterken, ook internationaal. Op deze manier draagt de AFM bij aan de welvaart en de economische reputatie van Nederland.”

Let op: De AFM kan, al naargelang de omstandigheden op het moment van publicatie, bovengenoemde publicatietekst wijzigen of aanvullen.

Publicatie vindt niet eerder plaats dan nadat vijf werkdagen zijn verstreken na de dag waarop het besluit tot boeteoplegging aan DVHHB bekend is gemaakt. De publicatie wordt opgeschort als DVHHB verzoekt om een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 Awb. Publicatie wordt dan in elk geval geschorst, totdat de voorzieningenrechter een uitspraak heeft gedaan.

Als DVHHB om een voorlopige voorziening vraagt, verzoekt de AFM dit per e-mail ([REDACTED]) aan haar door te geven. Bij gebreke daarvan zal de AFM de boete openbaar maken op de wijze als hiervoor genoemd. Tevens vraagt de AFM DVHHB het verzoek om voorlopige voorziening per fax toe te sturen (faxnummer 020 - 797 38 33).

De AFM zal na het definitief worden van dit besluit, aan haar verplichting tot publicatie op grond van artikel 1:98 Wft uitvoering geven door aan het eerdere persbericht de volgende update toe te voegen:

Datum	29 augustus 2011
Ons kenmerk	
Pagina	19 van 19

“Update [datum waarop de update op de site verschijnt]: Het besluit van de AFM is inmiddels definitief geworden en kan door belanghebbenden niet meer ter toetsing aan de rechter worden voorgelegd.”

Een eventuele geschoonde beslissing op bezwaar wordt toegevoegd. Nadat dit besluit definitief is geworden zal geen nadere aankondiging plaatsvinden alvorens tot deze tweede publicatie wordt overgegaan.

4. Rechtsgangverwijzing

Iedere belanghebbende kan tegen deze beschikking bezwaar maken door binnen zes weken na bekendmaking daarvan een bezwaarschrift in te dienen bij de AFM, t.a.v. Juridische Zaken, Postbus 11723, 1001 GS, Amsterdam. Een bezwaarschrift kan ook per fax (alleen naar faxnummer 020-797 3835), per e-mail (alleen naar e-mailadres bezwarenbbox@afm.nl) of door middel van het formulier op de website van de AFM (www.afm.nl/bezwaar) worden ingediend. Aan deze elektronische wijze van verzending stelt de AFM nadere eisen die op haar website worden toegelicht. Dat een bezwaarschrift niet aan andere AFM faxnummers of AFM e-mailadressen wordt verzonden dan de hier genoemde, is één van die eisen. De AFM zal het bezwaarschrift alleen inhoudelijk in behandeling nemen als aan bedoelde eisen is voldaan.

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

Was getekend

Was getekend